

דף תרגול: סקירת יחידות לשון - חלקי דיבר, פועל, צירופים, מאזכרים, פיסוק, טיעון וניבים

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות חלקי דיבר, פעלים וצירופים במשפטים
- להכיר מאזכרים, סימני פיסוק ומבנה של טיעון כתוב
- להבין מה זה ניב ומה כוללת תעודת זהות לטקסט

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה כללית

1. ב – פועל
2. א – עבר
3. א – סמיכות
4. א – מאזכר
5. ג – סימן שאלה
6. ג – דוגמה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – ניב הוא ביטוי שמשמעותו שונה מהמילים עצמן
2. לא נכון – בסמיכות הסדר קבוע - המילה הנסמכת לפני הסומך
3. נכון – כך נמנעים מחזרה על אותו שם שוב ושוב
4. לא נכון – טיעון חזק צריך גם נימוקים ודוגמאות
5. נכון – פסיק במקום הלא נכון משנה את ההבנה של המשפט

חלק ג' – השלימו את המשפט

1. מנוע
2. סמיכות
3. מאזכר
4. נימוקים
5. למה

חלק ד' – התאימו מושג להסבר

- 1 – ב (מילה שמראה פעולה או מצב ומשתנה בזמן)
- 2 – ה (מילה שמציינת אדם, חיה, דבר או רעיון)
- 3 – א (שתי מילים שהראשונה תלויה בשנייה)
- 4 – ו (מילה שמחליפה שם שכבר הוזכר בטקסט)
- 5 – ג (ביטוי קבוע שמשמעותו שונה מהמילים שבו)
- 6 – ד (מידע על מטרת הטקסט, הכותב והקהל)

חלק ה' – כתבו בקצרה

1. למשל: ילקוט בית הספר כבד
2. פיסוק עוזר להבין נכון את המשפט ולמנוע בלבול במשמעות

חלק ו' – כתיבה מורחבת

1. יש טענה ברורה, נימוק שתומך בה ודוגמה מתאימה
2. הסבר נכון של המשמעות ודוגמה למצב שימוש מתאים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- סמיכות ושם ותואר
- כל מילה שמחליפה שם שהוזכר, כמו הוא, זה, שם
- טענה, נימוק, דוגמה (וסיכום)

טיפים להפעלה:

- אפשר להריץ את הדף כסיכום אחרי לימוד מספר יחידות באתר, לא רק יחידה אחת
- כדאי לבדוק יחד בכיתה את חלק ההתאמה לפני המעבר לכתיבה הפתוחה
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים ולהתמקד בשאלות הבסיסיות



דף תרגול: סקירת יחידות לשון - חלקי דיבר, פועל, צירופים, מאזכרים, פיסוק, טיעון וניבים

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

באתר יש הרבה נושאים בעברית. בדף הזה יש שאלות קטנות מכל נושא, כדי לתרגל ולזכור.

📖 מילון קטן:

פועל	מילה שמראה פעולה או מצב, ומשתנה לפי זמן
סמיכות	שתי מילים שהראשונה תלויה במשמעות בשנייה
מאזכר	מילה שמחליפה שם שהוזכר כבר בטקסט, כמו הוא או זה
ניב	ביטוי קבוע שמשמעותו שונה מהמילים הבודדות בו
טיעון	כתיבה שמנסה לשכנע, עם טענה ונימוקים
תעודת זהות לטקסט	מידע על מי כתב את הטקסט, למי ולמה
סימן פיסוק	סימן כתוב כמו פסיק או נקודה שמסדר את המשפט

1 חלק א' – הבנה כללית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המילה 'רץ' - שם, פועל או תואר?

א) שם עצם ב) פועל ג) תואר ד) מילת יחס

2. מתי קרה 'כתבנו' - עבר, הווה או עתיד?

א) עבר ב) הווה ג) עתיד ד) ציווי

3. 'ספר הלימוד' זה סמיכות או שם ותואר?

א) סמיכות ב) שם ותואר ג) פועל ותואר ד) מילת קישור

4. המילה 'היא' מחליפה מי בדיוק?

א) מאזכר ב) פועל ג) שם עצם ד) תואר

5. איזה סימן שמים בסוף שאלה?

א) נקודה ב) פסיק ג) סימן שאלה ד) נקודתיים

6. איך קוראים לחלק שמביא דוגמה בטיעון?

א) הקדמה ב) נימוק ג) דוגמה ד) סיכום

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	'לב זהב' הוא ניב שמתאר אדם טוב לב	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	בסמיכות אפשר להחליף את סדר המילים באופן חופשי	☐	☐
3	מאזכר הוא מילה שמחליפה שם שהוזכר כבר בטקסט	☐	☐
4	בטקסט טיעוני מספיקה רק טענה בלי נימוקים	☐	☐
5	סימן פיסוק יכול לשנות את משמעות המשפט	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. הפועל הוא ה_____ של המשפט, כי הוא מראה פעולה, זמן ומספר

2. צירוף של שתי מילים שבו המילה הראשונה תלויה בשנייה נקרא _____

3. מילה כמו 'הוא' או 'זה' שמחליפה שם שהוזכר כבר נקראת _____

4. בכתיבת טיעון יש להביא טענה, _____ ודוגמאות

5. תעודת זהות לטקסט בודקת מי כתב, למי כתב ו_____ כתב

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פועל	___	**א.** שתי מילים שהראשונה תלויה בשנייה
2. שם עצם	___	**ב.** מילה שמראה פעולה או מצב ומשתנה בזמן
3. סמיכות	___	**ג.** ביטוי קבוע שמשמעותו שונה מהמילים שבו
4. מאזכר	___	**ד.** מידע על מטרת הטקסט, הכותב והקהל
5. ניב	___	**ה.** מילה שמציינת אדם, חיה, דבר או רעיון
6. תעודת זהות לטקסט	___	**ו.** מילה שמחליפה שם שכבר הוזכר בטקסט

5 חלק ה' – כתבו בקצרה

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט אחד שיש בו סמיכות אחת, וסמנו אותה

2. הסבירו במילים שלכם למה חשוב לשים לב לסימני פיסוק בכתיבה

6 חלק ו' – כתיבה מורחבת

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקת טיעון קצרה (3-4 משפטים) עם טענה, נימוק אחד ודוגמה, בנושא שבחרתם

2. בחרו ניב אחד והסבירו מה משמעותו ומתי אפשר להשתמש בו

כרטיס יציאה

מהם שני סוגי הצירופים שלמדנו - סמיכות ו...?

תנו דוגמה למאזכר במשפט קצר

מהם שלושת החלקים העיקריים בטיעון כתוב?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀